

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 2/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Martin Chlapík s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, proti postupu a uzneseniu Špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1T/29/2020-12383 z 19. júla 2023 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tostš10/2023 z 2. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. PK-1T/29/2020-12383 z 19. júla 2023 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 3Tostš10/2023 z 2. augusta 2023. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu zrušiť a prikázať najvyššiemu súdu sťažovateľa bezodkladne prepustiť z väzby na slobodu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 16. apríla 2020 väzobne trestne stíhaný [z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku] a obžalovaný zo siedmich skutkov kvalifikovaných ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, trestný čin krádeže, trestný čin vraždy a štvornásobný obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy. Rozsudkom špecializovaného č. k. PK-1T/29/2020 z 23. novembra 2021 bol sťažovateľ spolu s obžalovaným [REDAKOVANÉ] uznaný za vinného a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie a trest prepadnutia majetku. Proti rozsudku špecializovaného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom najvyšší súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 3To/3/2022

zo 7. septembra 2022 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok špecializovaného súdu v časti týkajúcej sa sťažovateľa a vec vrátil špecializovanému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

3. Sťažovateľ žiadosťou z 8. júla 2023 (doručenej špecializovanému súdu 13. júla 2023) požiadal špecializovaný súd o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej špecializovaný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. c) a 2 Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Proti tomuto uzneseniu špecializovaného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že špecializovaný súd napadnutým uznesením arbitrárne zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a následne najvyšší súd napadnutým uznesením jeho sťažnosť proti prvostupňovému uzneseniu špecializovaného súdu ako nedôvodnú arbitrárne zamietol. Sťažovateľ v tejto súvislosti predovšetkým namieta, že jeho trestné stíhanie je v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho je jeho väzobné stíhanie neudržateľné. Podľa názoru sťažovateľa nezákonnosť jeho trestného stíhania je daná nasledujúcimi skutočnosťami, s ktorými sa špecializovaný súd v napadnutom uznesení nedostatočne vysporiadal: 1.) špecializovaný súd nerozhodol o jeho (predchádzajúcich, pozn.) žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu; 2.) nezákonné začatie a vedenie trestného stíhania proti sťažovateľovi v predmetnej trestnej veci; 3.) nezákonné podanie obžaloby; 4.) vykonanie hlavných pojednávanií v neprítomnosti spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ]; 5.) nesúlad znaleckého posudku s fotodokumentáciou; 6.) porušenie práva na obhajobu závažným spôsobom z dôvodu prerušenia sťažovateľovho posledného slova pred vyhlásením rozsudku; 7.) nezákonné vedenie trestného stíhania proti sťažovateľovi z dôvodu nezákonnej právnej kvalifikácie skutku; 8.) porušenie práva na obhajobu z dôvodu nevypočutia sťažovateľa najvyšším súdom k jeho sťažnosti proti predchádzajúcemu väzobnému rozhodnutiu špecializovaného súdu; 9.) nezákonné nepoučovanie sťažovateľa ako obvineného o jeho právach; 10.) neodôvodnené prietahy pri rozhodovaní v merite trestnej veci sťažovateľa; 11.) závažné porušenie práva na obhajobu z dôvodu, že na verejnom zasadnutí konanom 16. apríla 2020, na ktorom najvyšší súd rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby, nebol zákonným spôsobom poučený o svojich právach; 12.) porušenie práva na osobnú slobodu z dôvodu, že samotné zrušenie odsudzujúceho rozsudku špecializovaného súdu najvyšším súdom odôvodňuje jeho prepustenie z väzby na slobodu. Sťažovateľ taktiež namieta, že prokurátor na hlavnom pojednávaní nepredniesol obžalobu, a preto jeho obhajca nemohol v zmysle § 256 ods. 1 Trestného poriadku zaujať stanovisko k obžalobe, v dôsledku čoho bolo porušené právo sťažovateľa na obhajobu. Napokon sťažovateľ namieta, že na začiatku hlavného pojednávania neboli podľa § 255 ods. 3 Trestného poriadku prednesené nároky poškodených na prípadnú náhradu škody, a preto nie je zrejmé, o akých nárokoch poškodených, ku ktorým by sa sťažovateľ mohol vyjadriť, sa vlastne koná, v dôsledku čoho bolo porušené právo sťažovateľa na obhajobu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením špecializovaného súdu:

7. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

8. Sťažovateľ podal proti napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému postupu a uzneseniu špecializovaného súdu, o ktorom bolo najvyšším súdom aj rozhodnuté.

9. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a uznesením špecializovaného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu:

10. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

11. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

12. V každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je ústavný súd povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci [II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. novembra 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie].

13. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd

tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

14. Pri posúdení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu teda úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, z ktorých najvyšší súd vychádzal pri svojom rozhodnutí, resp. odpovedať na otázku, či mal/nemal byť sťažovateľ ponechaný vo väzbe. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či je odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

15. Najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že špecializovaný súd sa so sťažovateľovou žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu v napadnutom prvostupňovom uznesení v dostatočnom rozsahu a kvalite vysporiadal. Najvyšší súd zároveň konštatoval, že podstatná časť námietok sťažovateľa ani nesmerovala priamo k otázke väzby, keďže vo svojej podstate šlo o námietky proti zákonnosti jeho trestného stíhania (trestného procesu ako takého) a súčasne sťažovateľ uplatňoval námietky, ktoré svojou podstatou a obsahom nevybočili z už skôr ním uplatnených námietok, a sú preto len ich opakovaním, s ktorými sa konajúce súdy už vysporiadali v skorších rozhodnutiach, či už väzobných alebo aj iných, resp. aj v uznesení najvyššieho súdu zo 7. septembra 2022, ktorým bol zrušený pôvodný prvostupňový odsudzujúci rozsudok.

16. V súvislosti so sťažovateľovou argumentáciou, že už samotné zrušenie odsudzujúceho rozsudku špecializovaného súdu uznesením najvyššieho súdu zo 7. septembra 2022 odôvodňuje jeho prepustenie z väzby na slobodu, najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že hoci týmto uznesením bolo vyhovené odvolaniu sťažovateľa a pôvodný rozsudok bol zrušený z dôvodov, ktoré sú v jeho prospech, išlo o dôvody, ktoré nespochybnili dôvodnosť trestného stíhania a vo svojej podstate sa primárne týkali chýb skutkových a na ne nadväzujúcej právnej kvalifikácie žalovaných skutkov, ktoré však neboli takej povahy, aby spochybňovali dôvodnosť obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa útekovou a preventívnou väzbou, a preto argumentácia najvyššieho súdu v zrušujúcom uznesení zo 7. septembra 2022 netvorí podklad pre zmenu dôvodnosti väzobného stíhania sťažovateľa.

17. Vo vzťahu k samotnej sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 8. júla 2023 sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožnil s prvostupňovým uznesením špecializovaného súdu, že od posledného súdneho rozhodnutia o väzbe sťažovateľa (zamietnutie predchádzajúcej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby uznesením najvyššieho súdu z 10. mája 2023) nenastala žiadna tak významná zmena ani v dôkaznej situácii, ani v osobných pomeroch sťažovateľa, ktorá by mohla mať vplyv na posudzovanie dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa ani dôvodov väzby. Plynutie času a opakované poukazovanie na tie isté dôvody väzby (ktoré naďalej existujú a ktoré sú pravidelne v dvojinštančnom konaní preskúmané) zo strany súdov nie sú takými zmenami, ktoré by boli spôsobilé vyvolať iný náhľad na väzbu sťažovateľa, pričom ani samotný sťažovateľ žiadne takého skutočnosti vo svojej žiadosti z 8. júla 2023, resp. v nadväzujúcej sťažnosti neuviedol. Podľa názoru najvyššieho súdu len v dôsledku neopakovania už v skorších rozhodnutiach uvedenej argumentácie nemožno napadnuté prvostupňové uznesenie špecializovaného súdu hodnotiť ako arbitrárne, neurčité a nepreskúmateľné.

18. Vo vzťahu k opodstatnenosti dôvodu tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku u sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že existuje dôvodná obava, že sťažovateľ by sa na slobode mohol pobytom na neznámom mieste po úteku skrývať a vyhýbať sa tak trestnému stíhaniu alebo vysokému trestu, ktorý mu aj naďalej hrozí, aktuálne v zmysle § 144 ods. 2 Trestného zákona, ktorým je dostatočne zreteľne vyjadrená hrozba trestom odňatia slobody na 25 rokov alebo na doživotie, naďalej mu teda hrozí vysoký trest (hoci nie obligatórny doživotný trest odňatia slobody v zmysle § 144 ods. 3 Trestného zákona), čo predstavuje konkrétnu okolnosť odôvodňujúcu dôvod tzv. útekovej väzby, popri dôvodoch už konštatovaných v skorších väzobných rozhodnutiach, v ktorých bol opakovane zdôrazňovaný najmä jeho vzťah a kontakty v Maďarsku v spojení s absenciou jazykovej bariéry vo vzťahu k maďarskému jazyku. Schopnosť a neobmedzenosť pohybu sťažovateľa na území Maďarska má oporu aj v skutkových zisteniach.

19. Vo vzťahu k opodstatnenosti dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že hodnotiac existenciu obavy z pokračovania v páchaní ďalšej trestnej činnosti u sťažovateľa najvyšší súd aj naďalej zohľadnil dlhodobosť, opakovanosť a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ trestne stíhaný, s dôrazom na jej mimoriadnu závažnosť, charakterizovanú mnohosťou trestných činov násilnej povahy s nezvratným protiprávnym následkom v podobe smrti viacerých – piatich osôb (skutky v bodoch 3 až 7 obžaloby), ale aj majetkovej povahy (skutok v bode 2 obžaloby), ktorých sa mal takto (dlhodobo a opakovane) dopúšťať v súvislosti s trestnou činnosťou zločineckej skupiny, pre ktorú mal byť činný a podporovať ju (skutok v bode 1 obžaloby), vo významnom časovom rozpätí zahŕňajúcom roky 2003 až 2010, z ktorých mal navyše aj materiálne profitovať.

20. Vo vzťahu k otázke možnosti nahradenia väzby sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že nezistil výnimočné okolnosti, ktoré by umožňovali nahradenie väzby sťažovateľa miernejšími prostriedkami, a zdôraznil, že samotné zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu zo 7. septembra 2022 v tejto trestnej veci, ako ani doterajšia dĺžka väzobného stíhania sťažovateľa takými výnimočnými okolnosťami nie sú. Pri absencii návrhu sťažovateľa na náhradu jeho väzby niektorým z inštitútov náhrady väzby podľa § 80 ods. 1 písm. a) a b) a § 81 Trestného poriadku najvyšší súd posudzoval len eventualitu náhrady jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a dospel k záveru, že priamy výkon väzby sťažovateľa je naďalej nevyhnutný v zmysle potreby ochrany spoločnosti pred hrozbami vyplývajúcimi z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku ako hodnoty prevyšujúcej inak ústavne zaručené právo sťažovateľa na osobnú slobodu, pričom aplikácia inštitútu dohľadu probačného a mediačného úradníka by nepredstavovala ani efektívny procesný nástroj na elimináciu týchto hrozieb. Tento záver podľa názoru najvyššieho súdu nachádza oporu aj v záveroch znaleckého psychologického a psychiatrického dokazovania, z ktorých v rámci posúdenia osobnostnej charakteristiky sťažovateľa vyplývajú zistenia o jeho disocialej poruche osobnosti a abnormálne štruktúrovanej osobnosti s črtami neschopnosti prispôbiť sa právnym a sociálnym normám, trvalej nezodpovednosti, zvýšenej agresivity, impulzivity, nízkej empatie, absencii ľudskosti a prežívania viny.

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané prietahy pri rozhodovaní v merite trestnej veci sťažovateľa, ktorých existencia podľa názoru sťažovateľa odôvodňuje jeho prepustenie z väzby

na slobodu, najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že o väzbe sťažovateľa bolo dosiaľ rozhodované priebežne, plynulo a urýchlene. Výnimkou bola len neprimeraná dĺžka rozhodovania špecializovaného súdu o skoršej žiadosti sťažovateľa (zo 16. júna 2021) o prepustenie z väzby na slobodu, v súvislosti s ktorým ústavný súd síce nálezom sp. zn. III. ÚS 89/2022 z 12. mája 2022 konštatoval porušenie práva sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o väzbe, avšak ani v tomto rozhodnutí ústavný súd nevyvodil záver o neexistencii (resp. zániku) dôvodov väzby sťažovateľa a ani povinnosť jeho prepustenia z väzby na slobodu, a teda z označeného nálezu ústavného súdu nemožno vyvodiť priamy vplyv na posudzovanie dôvodov väzby sťažovateľa ani v aktuálnom štádiu jeho trestného stíhania. Nadväzujúc na uvedené najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal, že samotný fakt zrušenia rozsudku špecializovaného súdu najvyšším súdom a vrátenie veci špecializovanému súdu má nepochybne vplyv na dĺžku dosiaľ neskončeného trestného stíhania sťažovateľa, napriek tomu však doteraz vykonanú dĺžku väzby sťažovateľa z pohľadu najmä časovej náročnosti prejednávanej veci súdom, determinovanej najmä mnohosťou žalovaných skutkov (7) a od nich sa odvíjajúceho rozsahu dokazovania, nemožno hodnotiť ako neprimeranú ani približujúcu sa k maximálnej (celkovej) lehote väzby stanovenej Trestným poriadkom v § 76 ods. 6 písm. c) limitom 48 mesiacov (ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin), a preto bez ďalšieho odôvodňujúcu prepustenie obžalovaného z väzby na slobodu. Najvyšší súd zároveň uviedol, že po zrušení pôvodného rozsudku špecializovaného súdu uznesením najvyššieho súdu zo 7. septembra 2022 špecializovaný súd vo veci riadne koná, pričom aj aktuálne je určený termín (resp. viaceré termíny) hlavného pojednávania.

22. Pretože najvyšší súd sa stotožnil s prvostupňovým väzobným rozhodnutím špecializovaného súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením špecializovaného súdu náležite oboznámil, pričom však ústavný súd na tomto mieste už nepovažoval za potrebné opakovať jeho argumentáciu, keďže táto je sťažovateľovi dobre známa.

23. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v spojení s napadnutým uznesením špecializovaného súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Najvyšší súd v spojení so špecializovaným súdom primeraným, logickým a zrozumiteľným spôsobom sťažovateľovi objasnili, prečo bola jeho sťažnosť zamietnutá a prečo bolo potrebné zamietnuť žiadosť o prepustenie z väzby a tiež z akých dôvodov nebolo možné nahradiť väzbu, a preto napadnuté uznesenie nie je zjavne neodôvodnené. Právne závery najvyššieho súdu a špecializovaného súdu nemožno považovať za arbitrárne, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone, resp. popierali by podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Trestného poriadku. Z odôvodnenia uznesení najvyššieho súdu a špecializovaného súdu vyplýva konkrétna argumentácia týkajúca sa dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa a konkrétne skutočnosti odôvodňujúce preventívnu a útekovú väzbu sťažovateľa.

24. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané prietahy pri rozhodovaní v merite trestnej veci sťažovateľa (ktorých existencia podľa názoru sťažovateľa odôvodňuje jeho prepustenie z väzby na slobodu), pričom sťažovateľ v tejto súvislosti podporne poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 89/2022 z 12. mája 2022, ktorým ústavný súd konštatoval porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd zdôrazňuje, že označený nález sa týkal výhradne (ne)naplnenia požiadavky urýchllosti rozhodovania špecializovaného súdu o jednej konkrétnej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (žiadosti zo 16. júna 2021), pričom ústavný

súd v označenom náleze v žiadnom smere neposudzoval existenciu prietahov pri rozhodovaní špecializovaného súdu v merite jeho trestnej veci, t. j. pri rozhodovaní o vine a treste sťažovateľa. Z uvedeného vyplýva, že označený nález ústavného súdu v žiadnom smere nepodporuje tvrdenie sťažovateľa o existencii prietahov v jeho trestnej veci, ktoré by odôvodňovali jeho prepustenie z väzby na slobodu. K rovnakému záveru vo vzťahu k sťažovateľovej argumentácii nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 89/2022 z 12. mája 2022 pritom ústavný súd dospel už pri rozhodovaní o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorú odmietol uznesením č. k. II. ÚS 580/2022-17 zo 14. decembra 2022.

25. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd náležite vysporiadal aj s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa právnych záverov najvyššieho súdu v kasačnom uznesení zo 7. septembra 2022 a tiež procesného postupu špecializovaného súdu pri prejednávaní veci po zrušení odsudzujúceho rozsudku a vrátení veci. Najvyšší súd v tomto smere uviedol, že právne úvahy v kasačnom uznesení nijako nespochybnili opodstatnenosť väzobného stíhania sťažovateľa a že procesné námietky sťažovateľa nemajú dosah na väzobné rozhodovanie, keďže sa týkajú postupu špecializovaného súdu pri prejednávaní veci samej. Uvedené právne závery nepovažuje ústavný súd za arbitrárne, keďže prípadné pochybenia trestného súdu pri prejednávaní a rozhodovaní o merite (vine a treste a súvisiacich otázkach, pozn.) nemajú automatický dopad na opodstatnenosť väzobného stíhania, resp. ďalšieho trvania väzby, preto existencia kasačného uznesenia nemôže automaticky viesť k prepusteniu sťažovateľa z väzby na slobodu. Obdobne prípadné pochybenia špecializovaného súdu pri opätovnom prejednávaní veci nemajú automatický dopad na rozhodovanie o väzbe. Tieto pochybenia môže sťažovateľ namietať štandardnými procesnými prostriedkami na hlavnom pojednávaní, resp. v riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch proti meritórnym rozhodnutiam. Súd rozhodujúci o väzbe totiž nemá v zásade právomoc takéto námietky hodnotiť. K rovnakému záveru, že sťažovateľom tvrdené prípadné pochybenia špecializovaného súdu pri opätovnom prejednávaní merita trestnej veci sťažovateľa nemajú automatický dopad na rozhodovanie o jeho väzbe, pritom ústavný súd dospel už aj pri rozhodovaní o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorú odmietol uznesením č. k. IV. ÚS 392/2023-13 z 10. augusta 2023. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd poukazuje, že obdobne aj pri rozhodovaní o ešte skoršej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorá bola odmietnutá uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 479/2022-16 z 27. septembra 2022, ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa smerujúcimi proti postupu špecializovaného súdu pri rozhodovaní v merite trestnej veci sťažovateľa zdôraznil, že pri rozhodovaní o väzbe sa predpokladá dôraz primárne na okolnosti súvisiace s jej dôvodnosťou a zákonnosťou, pričom sťažovateľ do rozhodovania o väzbe vnáša okolnosti, ktoré takýto súvis už nemajú.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením špecializovaného súdu. Na tomto základe, ako aj s prihliadnutím na svoju judikaturu, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2024

Peter Molnár
predseda senátu